

Пролетарі всіх країн, єднайтесь!

За наукової КАДРИ

Орган партбюро, ректорату, комітету ЛКСМУ, профкому та місцевому
Одеського Державного Університету ім. І. І. Мечникова

П-812854

ВІВТОРОК
13
ГРУДНЯ
1955 року
№ 38 (472)

Ціна 20 коп.

Ректору Одеського державного університету

ім. І. І. Мечникова

т. ЛЕБЕДЕВУ С. І.

Секретарю партійної організації

т. СИМОНЕНКУ М. К.

Виконкомом Іванівської райради депутатів трудящих і райкомом КП
України дякують колективу студентів і викладачів університету за
надану велику допомогу колгоспам району в проведенні збирання
кукурудзи.

Голова виконкому райради МАТВЄНКО.
Секретар РК КП України А. БЕЗНОСЮК.

Назустріч ХХ з'їздові КПРС

Весь багатонаціональний радянський народ готується новими успіхами зустріти ХХ з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу. Трудящі країни розгортають спілалістичне змагання на честь ХХ з'їзду КПРС та XIX з'їзду Комуністичної партії України. Це знамені події в житті партії та народу. ХХ з'їзд КПРС накреслил шляхи дальшої боротьби за побудову комунізму в нашій країні, буде важливою віхою в боротьбі за мир в усьому світі.

На сторінках наших обласних, республіканських і центральних газет щоденно друкаються матеріали, які розповідають про величні трудові перемоги на промислових підприємствах, в колгоспному господарстві, в науково-дослідницьких установах. Кожний радянський громадянин прагне прославити свою рідну соціалістичну Батьківщину, порадувати її теорчими перемогами.

Разом з усім радянським народом гідну зустріч ХХ з'їзду КПРС та XIX з'їзду КП України готують студенти та вчені нашого університету. Найкращим нашим подарунком з'їздам партії будуть відмінні та добре оцінки під час зимової екзаменаційної сесії, нові наукові роботи студентів та викладачів, зміцнення трудової дисципліни, поліпшення громадсько-політичної та культурно-освітньої роботи.

Ряд факультетських партійних організацій і комсомольських груп вже провели значну роботу, щоб достойно зустріти ХХ з'їзд Комуністичної партії Радянського Союзу. На історичному факультеті, наприклад, проведено партійні збори, які піднесли ряд важливих питань по підготовці

до зимової екзаменаційної сесії. В своїх виступах комуністи і безпартійні товарищи закликали множити свої зусилля, працювати більше і наполегливіше, щоб організовано і успішно провести екзаменаційну сесію. А це і буде найкращим подарунком партійним з'їздам.

Подібні збори проходять і на інших факультетах. На них висловлюється одностайна думка: ХХ з'їздові КПРС—гідну зустріч.

Новими науковими розвідками та дослідженнями зустрінуть ХХ з'їзд КПРС вчені нашого університету. Ряд цінних наукових праць завершують вчені фізико-математичного та біологічного факультетів, кафедри суспільних наук здали до друку наукою збірник, виходять збірники

філологічного та геолого-географічного факультетів.

Та ми не можемо, ми не маємо права заколисувати себе успіхами. В нас ще багато недоліків, і ми повинні ліквідувати їх, готовуючись до ХХ з'їзду КПРС та XIX з'їзду КП України. Це знамені події в житті партії та народу.

В сьогоднішньому номері нашої газети друкується ряд матеріалів, які свідчать, що не всі ще партійні і комсомольські організації посправжньому займаються підготовкою до екзаменаційної сесії. На ряді факультетів на недостатньому рівні проходять семінарські заняття з суспільних наук. Студенти не опрацьовують належної літератури, не ведуть конспектів. Низька у нас ще трудова дисципліна. Тільки в суботу, 10 грудня, понад 50 студентів були відсутні на лекціях, понад 100 осіб запізнилися. І це нікого не хвилює. Старости, комсомольські керівники, а подекуди і деканати потурають порушникам дисципліни.

Не все гаразд у нас з науковою роботою студентів. Останнім часом студентські наукові гуртки працюють не регулярно, заняття проходять при низькій активності. Це не може не викликати тривоги.

Варто пожавити і наукову роботу аспірантів та викладачів. Адже більшість аспірантів, що закінчили аспірантуру в цьому році, до цього часу не здали своїх дисертацій до захисту. Це брак в нашій роботі, і відповіальність за нього несеуть і аспіранти, і їх керівники—доценти і доктори наук.

Готовуючись до ХХ з'їзду Комуністичної партії Радянського Союзу та XIX з'їзду КП України, партійні та комсомольські організації повинні щоденно займатися навчальною та науковою роботою, зміцнювати трудову дисципліну, повинні пожавити діяльність студентських наукових гуртків. Підготовка до з'їзду повинна висвітлюватись в стінних газетах, в «Бліскавках», університетських радіопередачах. Партийні та комсомольські організації повинні подбати і про наочну агітацію.

А ї, на превеликий жаль, до цього часу немає в наших учбових корпушах і студентських гуртожитках.

Товариші студенти та викладачі! Підготуємо достойну зустріч ХХ з'їздові Комуністичної партії Радянського Союзу та XIX з'їздові КП України! В бойовій готовності зустрінемо зимову екзаменаційну сесію!

Дружба міцніє

Міцною дружбою з'язані професорсько-викладацькі та студентські колективи Одеського та Кишинівського університетів.

Зближення двох університетів почалося ще в січні 1954 року, коли студенти нашого університету з пошаною приймали гостей—студентів-кишинівців.

З того часу дружба не припиняється. В час відвідування в квітні

1954 р. Кишинівського університету студенти-одесити познайомилися з роботою його музеїв, лабораторій, кабінетів, ділилися досвідом роботи комсомольських та профспілкових організацій.

Цими днями група студентів на чолі з професором Елькіним та доцентом Смирновим іздила в Кишинів, щоб взяти участь у відзначенні 10-річчя з дня заснування Кишинівського університету.

П-812854

ВІВТОРОК
13
ГРУДНЯ
1955 року
№ 38 (472)

Ціна 20 коп.

ТВОРЧО ГОТУВАТИСЯ ДО СЕМІНАРІВ

На фото: Надія Головко, студентка II курсу філологічного факультету відмінниця навчання, секретар курсового комсомольського бюро

Зміцнювати дисципліну

Як правило, погана дисципліна тягне за собою і погану успішність.

На жаль, про це пам'ятують не всі наші першокурсники. Деякі з них запізнюються на заняття і пропускають лекції, інші ж, хоч і приходять, та поводять себе так, як не личить студентові.

Студент Деркач пропустив за листопад місяць 26 годин. Про причину своїх пропусків він не може сказати групі нічого певного. Студенти Баришевська, Руденко, Костенко, Балаян пропустили в листопаді по 6 годин, а Чанкульян і Шеретова — по 14 годин.

Не все гаразд у першокурсників із семінарськими заняттями з основ марксизму-ленінізму.

На одному з семінарських занять були відсутні 10 чоловік. Ті, хто не з'явився на семінар, пояснюють причину небезпеки непідготовленістю до семінару. Як виявилось, ці товариші готовуються до семінару лише в останній день, при підготовці не складають планів відповідей, а тому часто не можуть сконцентрувати свою увагу на основному. Бувають випадки, що студенти приходять на семінарські заняття без конспектів.

Звичайно, не можна сказати, що всі студенти-першокурсники нерадиво ставляться до навчання. Такі студенти, як Леонова, Анісімов, Колесников, Ципіс та інші, добре готовуються до семінарських заняття, їх відповіді глибоко продумані, впевнені.

Потрібно, щоб всі студенти I курсу так же свідомо ставились до заняття, як ці товариші, тоді можна бути впевненим, що перша їх сесія в стінах університету пройде успішно.

О. ГОЛОУОВА, студентка IV курсу хімічного факультету.

НЕЗАБАРОМ ЗАЛІКИ

Студенти другого курсу фізико-математичного факультету закінчили вивчення на семінарських заняттях теми: «VIII з'їзд РКП(б) і книга В. І. Леніна «Дитяча хвороба лівізни» в комунізмі».

Семінарські заняття по цій темі показали, що більшість студентів II курсу глибоко і серйозно вивчають історію Комуністичної партії нашої країни.

З глибокими і вдумливими відповідями виступають на семінарах студенти Кашицький, Петров, Мандель, Варбанець, Максименко, Колесникова, Вартанов та інші. На семінарських заняттях завжди виступає не менше як 10—12 чоловік.

Але в проведенні семінарських занять є й серйозні недоліки. Наявний великий процент пропусків семінарів. Студентка Махновська, наприклад, з чотирьох занять не була на трохи, на двох семінарах не були

присутні Олійник, Перекупка, Гуревич, Безнощенко та інші. Зовсім не виступали на семінарах Смігановська, Сампара, Катіна, Крижанівська та інші.

До числа недоліків у проведенні семінарських занять на другому курсі слід віднести й те, що студенти готуються до семінарських занять по літературі, яка устаріла, не враховуючи тих змін, які відбуваються як в нашій країні, так і в міжнародній обстановці.

Не на належному рівні й дисципліна на лекціях та семінарах. Проте комсомольська організація II курсу не звертає уваги на стан дисципліни. Незабаром залікова сесія. Студенти II курсу будуть складати заліки по 8, 9 і 10 темах історії Комуністичної партії.

Обов'язок кожного студента—скласти заліки якнайкраще.

Викладач А. П. ІВАНОВ.

Більше рішучості

Є багато студентів II курсу геолого-географічного факультету, які старанно, суміліно, систематично вивчають учебний матеріал. Вони виступають із конспектом проглянуту, і до семінару підготуватись, і товаришеві допомогти, і відпочити. На все це час вистачає. Приємно слухати виступи на семінарах з основ марксизму-ленінізму таких студентів, як В. Огночеко, В. Коломіїцев, А. Мальований (група гідрогеологів), В. Зіненберг, О. Реньга (група розвідників). Їх виступи впевнені і змістовні. Відчувається, що ці товариші вивчають матеріал з усією серйозністю, аналізуючи кожен історичний факт. І дуже неприємно побувати на семінарах в групі розвідників, де більша половина студентів систематично не готується, не конспектирує потрібну літературу і взагалі зовсім не бере участі в обговоренні виступів.

Перш за все, слід відмінити, що КСМ бюро цієї групи (Смульський, Галушко, Ткаченко) значно послабили свою роботу, і це саме тоді, коли треба всю роботу концентрувати на навчанні студентів. Секретар КСМ бюро Смульський сам не є прикладом у навчанні. Лише кілька днів тому він склав залік з геодезії, і зовсім перестав відвідувати семінари (з 6 пропущено 3).

Не можна пройти і повз такого факту, що на II курсі десять чоловік не склали ще минулорічний залік з геодезії. А КСМ бюро обох груп все чогось чекають.

Треба виявляти більше рішучості, комсомольської принциповості, активності в керуванні КСМ групами. Тоді і в групах все буде гаразд.

О. НАЛИВАНА, студентка II курсу геолого-географічного факультету.

Засідання Ради НСТ істориків

2 грудня відбулося розширене засідання Ради НСТ історичного факультету разом з старостами наукових гуртків і учбово-науковими секторами курсових комсомольських бюро.

На засіданні вирішувалися організаційні питання, обговорювалися плани роботи.

На засіданні було відзначено хорошу робот

УСПІШНО ПРОВЕСТИ ЗИМОВУ ЕКЗАМЕНАЦІЙНУ СЕСІЮ

Недавно на історичному факультеті відбулися відкриті партійні збори. З доповідю виступив декан факультету т. Мигаль.

В центрі уваги партійних зборів стояли питання, з'язані з необхідністю поліпшення постановки політико-виховної, навчальної роботи, зміцнення трудової дисципліни, успішного проведення зимової екзаменаційної сесії.

Учасники партійних зборів відмічали деякі успіхи, досягнені в проведенні політико-виховної роботи на факультетах, в результаті чого більшість студентів домагаються непоганих наслідків у засвоєнні матеріалу.

Разом з тим у виступах відмічалась наявність серйозних недоліків у роботі партійної організації.

Партбюро факультету, партійні та комсомольські групи на курсах (осібливо на III і IV курсах) не вживають рішучих заходів для боротьби з порушниками трудової дисципліни, які ще трапляються серед наших студентів.

В своїх виступах студент тов. Кучеренко, кандидат історичних наук тов. Головко говорили про те, що трудова дисципліна на лекціях і практичних заняттях на III і IV курсах невисока. Такі студенти, як т.т. Дзиговська, Стефановська та інші, під час лекцій займаються сторонніми справами. На факультеті допускаються пропуски лекцій.

— Не можна миритися з тим, — сказав тов. Кучеренко, — що в нас 20 студентів мають від 10 до 50 годин пропусків занять.

До початку зимової сесії залишилося мало часу. Однак партійні і комсомольські групи на курсах ще по-справжньому не мобілізували всіх студентів на підготовку до сесії.

Тільки цим пояснюється той факт, що бібліотеку та кабінети відвідує лише 30 проц. студентів, що навчаються на факультеті.

Серйозним недоліком в роботі є те, що ряд студентів недосить самостійно працюють над літературою, в результаті чого пройдений матеріал закріплюється погано. Про це говорили в своїх виступах завідуючий кафедрою загальної історії т. Петров, студент т. Кірин.

Партійні збори звернули увагу і на недостатню роботу кабінетів, на той факт, що окремі лекції не супроводжуються наочними посібниками.

В організаційній підготовці до успішного проведення екзаменаційної сесії важливе слово належить кафедрам.

Партійні збори прийняли рішення, спрямоване на усунення наявних недоліків.

В. БОГРЕНЦОВ, студент І курсу історичного факультету.

Діти різних народів

10 грудня. Головний корпус університету виглядає святково й гармонійно. Сюди збираються представники двадцяти національностей — росіянини, китайці, поляки і албанці, українці і корейці. Великий актовий зал прикрашений прапорами Радянського Союзу і країн народної демократії. В центрі над столом президії — прапор Української РСР. На лозунгах мовами країн народної демократії накреслені близькі серцю кожної трудящеї людини слова: «Мир і дружба».

В малому актовому залі розмістилися виставки, які розповідають про досягнення і успіхи країн народної демократії в будівництві соціалізму.

З самого початку на вечорі встановилася щира й дружня атмосфера.

Після урочистої частини, на якій з доповідю виступив т. Щербаков, всі присутні піднімаються, і під склепінням залу на різних мовах лунає «Гімн демократичної молоді світу».

Концерт, програму якого ведуть Монюшко й Жадан, відкривають радянські студенти. Потім виступають представники країн народної демократії.

Особливо довго слухачі не відпускають зі сцени Йочеву Емілію Христоват. Про що ж співала болгарська студентка? В її пісні «Конь Шаркуле» розповідається про юнака, якого злідні примусили покинути свою чудесну Болгарію, щоб шукати заробітку в даліках і чужих краях.

В далеке минуле канули ті часи, про які співається в пісні. Сьогодні Емілія Йочева — студентка ІІ курсу інституту харчової та холодильної промисловості.

А ось на сцені темпераментні танцюристи — угорці. Вони виконують танець з кувшинами вина на голові, викликаючи загальне захоплення своєю майстерністю. А особливо всім сподобався угорський чардаш. Тут є чому повчитись нашому танцюристу.

— Не можна миритися з тим, — сказав тов. Кучеренко, — що в нас 20 студентів мають від 10 до 50 годин пропусків занять.

До початку зимової сесії залишилося мало часу. Однак партійні і комсомольські групи на курсах ще по-справжньому не мобілізували всіх студентів на підготовку до сесії.

Тільки цим пояснюється той факт, що бібліотеку та кабінети відвідує лише 30 проц. студентів, що навчаються на факультеті.

Серйозним недоліком в роботі є те, що ряд студентів недосить самостійно працюють над літературою, в результаті чого пройдений матеріал закріплюється погано. Про це говорили в своїх виступах завідуючий кафедрою загальної історії т. Петров, студент т. Кірин.

Партійні збори звернули увагу і на недостатню роботу кабінетів, на той факт, що окремі лекції не супроводжуються наочними посібниками.

Партійні збори прийняли рішення, спрямоване на усунення наявних недоліків.

В. БОГРЕНЦОВ, студент І курсу історичного факультету.

Нагороди і грамоти за кращі наукові роботи

(Закінчення. Початок див. у № 37 від 7 грудня ц. р.)

Згідно з наказом Міністерства вищої освіти СРСР за № 1106 від 12-І 1955 р. «Про наслідки огляду наукових робіт студентів вищих учбових закладів м. Одеси в 1955 р.» ряд студентів нашого університету здобули премії за кращі наукові роботи, представліні на огляд, відзначені преміями і грамотами.

О. В. Костін за роботу: «Про проведення розв'язання диференціальніх рівнянь в межах точки спокою»;

О. І. Кульбій за роботу: «Характеристика умов грунтового живлення рослин в радгоспі ім. Кірова»;

В. Б. Лимонова, Л. Матвеєва за роботу: «Про штучну будову дрібно-зернистих фотографічних шарів ма-лопутності»;

С. Павлова за роботу: «Порівняльні дослідження бруцельозних антигенів для реакції преципітації»;

В. І. Лозовик за роботу: «Рефлексорні зрушеньня кров'яного тиску і дихання у переохолоджених тварин»;

Є. І. Мілкіна за роботу: «Імунологічні зрушеньня у віддалені строки вакцинації і ревакцинації при бруцельозі»;

Б. К. Паладієнко за роботу: «Боротьба Ульріха фон Гуттена з панством напередодні селянської війни в Німеччині на початку XVI віку»;

О. Россек за роботу: «Інтерпретативні впливи з тонкого відділу кишечника на печінку і підшлункову залозу у овець»;

Л. М. Савчук за роботу: «Бактеріцидна дія листя на бруцелі»;

В. А. Фабіанська за роботу: «Казки про Італію Максима Горького — твори соціалістичного реалізму»;

В. В. Хамагушкін за роботу: «Вивчення особливостей реакції преципітації при бруцельозі»;

Г. Г. Шейкіна за роботу: «Райони міста і міський транспорт міста Одеси»;

В. К. Шеманська за роботу: «Залежність в'язкості переохолодженого рідини від температури»;

С. С. Шипунова за роботу: «Робота Толстого над образом Наташі Ростової».

Щікаве обговорення

3 грудня обговорення останніх французьких фільмів, організоване гуртком зарубіжної літератури, зібрало широку аудиторію.

Студентка ІІ курсу Сиркис-Ткаченко коротко ознайомила слухачів з історією французького кіномистецтва. Потім відбулося жваве і всеобще обговорення фільмів «Червоне та чорне», «Тінь та світло», «Тереза Ракен». Обговорення велося навколо питання: «Чи має право сценарист вільно поводитись з романом при його екранізуванні?». Т.г. Крутус, Хіджакадзе, Худолеев та інші виступили з цікавими думками.

СЛІДАМИ НАШИХ ВИСТУПІВ

«Особистий приклад викладача»

Під таким заголовком в нашій газеті за № 27, від 27 вересня ц. р., була надрукована передова стаття, в якій піддано критиці викладачів Мартинова та Стесенка (кафедра іноземних мов) і Зайца (кафедра філософії).

Як повідомив редакцію секретар партійного бюро філологічного факультету т. Збандут, стаття була предметом обговорення на відкритих партійних зборах. Виступаючі відзначали, що доцент В. В. Мартинов весь час працював в полі разом із студентами, в селі не відсідкувався. Але доцент Мартинов не спромігся чітко організувати роботу студентів, не домагався зміцнення трудової дисципліни. В його бригаді мали місце випадки невиходу на роботу і невиконання виробничих норм.

Викладач Стесенко справді деякий час знаходився в селі, організовуючи громадське харчування. Більшість же днів працювала разом з студентами.

БІЛЬШЕ УВАГИ ОБРАЗОВТОРЧОМУ МИСТЕЦТВУ

Університет повинен давати студентам не лише знання спеціальних дисциплін, але й виховувати з них людей всебічно розвинених. Нам здається, що в цій справі упущені одна важлива ланка: ознайомлення студентів з образотворчим мистецтвом.

Вивчення образотворчого мистецтва має й виховне й пізнавальне значення.

Кожна картина — це ціла книга, і людина, яка не вміє читати її, не може вважати себе культурною.

Більшість випускників університету будуть направлені на роботу в школи, де їм доведеться зустрітися з людьми, які тільки-но починають жити і прагнути якнайбільше знати.

Було б помилковим думати, що з розумового виховання виключається моральне і естетичне. Вчитель повинен виховати в дітей почуття прекрасного, навчити їх відрізняти справді художні твори від нехудожніх. Часто вчителю доводиться на уроці аналізувати картини. Для цього йому самому необхідно добре їх знати й розуміти, щоб не прищепити дітям неправильне розуміння цих картин. Часто, особливо на селі, вчителю доводиться виконувати оформлені стендів для виставок і в дні свят. Нашим керівним товаришам не треба було б, в разі термінової потреби, бігати по університету, вишукуючи «художників». А, найголовніше, навики в малюванні дуже стали б в пригоді майбутнім педагогам, про що вже говорилося вище.

Хотілося б, і це думка багатьох наших студентів, щоб ректорат і парторганізація університету звернули увагу на цю важливу ланку у вихованні майбутніх педагогів, майбутніх справді культурних людей, якими повинні бути випускники університету.

А. МАЛЬОВАНІЙ,

заслуговує уваги починання одно-го з дитячих будинків м. Одеси. Там організований, як вони називають, «філіал» Третяковської галереї, де зібрано і експонується в окремій кімнаті багато репродукцій картин великих майстрів. Чому ж дитячий будинок може робити таку велику справу, а в університеті — найбільшому вогнищі культури в місті — не можуть організовувати навіть гурток малювання? Кажуть, що немає коштів. Але коштів тут потрібно зовсім небагато, зате користь була б значна.

Про те, що такий гурток нам потрібний, кричить художнє оформлення деяких стінних газет, більшість об'яв, безграмотних у технічному відношенні. Але обвинувачувати авторів цих робіт неможливо — адже їх немає де навчитися.

В гуртку студенти мали б можливість набути навики в малюванні, живопису, познайомитися з оформленістичними роботами, що дуже знадобилося б їм і в майбутньому, і зараз в університеті. Цей гурток зміг би виконувати декорації для студклубу, багато в чому допоміг би при оформленні стендів для виставок і в дні свят. Нашим керівним товаришам не треба було б, в разі термінової потреби, бігати по університету, вишукуючи «художників». А, найголовніше, навики в мал

Коли ж буде працювати Рада НСТ університету?

Давно вже назріло питання про піднесення наукової роботи студентства в нашому університеті, рівень якої ще далекий від тих завдань, що їх ставлять перед нами партія і уряд.

На факультетських звітно-виборних зборах комсомольських і профспілкових організацій питання організації наукової роботи студентів майже не розглядалися, якщо не брати до уваги трафаретних тез у звітних доповідях.

На Х комсомольській конференції університету цьому питанню було присвячено лише декілька фраз у звітній доповіді т. Багатського і частини виступу студента V курсу історичного факультету Г. Шептиченка. Значно більше в цьому напрямі дала профспілкова конференція, проте її тут питання наукової роботи не знайшли належного висвітлення. Що стосується Ради НСТ університету, то конференція цієї провідної студентської наукової організації ще й досі не провадилася і невідомо, чи відбудеться вона колись взагалі.

З першого погляду може здатись, що з науковою роботою все гаразд: гуртки працюють, наукові бюллетени іноді виходять, провадяться конференції і огляди студентських робіт. Проте за цією зовнішньою оболонкою благополуччя криється велика кількість недоліків. За минулій рік з боку керівників органів університетських студентських організацій не було жодної справжньої спроби вникнути в хід роботи рад НСТ факультетів. Член комітету ЛКСМУ т. Фащенко раз чи два за рік, як комітета, пролетів по історичному факультету, поцікавився підбором студентських робіт на університетський огляд і зник. До речі, ідея комітету комсомолу про об'єднання наукового та учбового секторів КСМ бюро факультетів ні в якій мірі не сприяє поліпшенню справ з організацією наукової роботи студентів. Існує в нас науковий сектор в профкомі університету, але що він собою являє, чим займається і хто ним керує, залишається для нас загадкою. Може він і не знає, скільки людей бажає зав'язати з ним знайомство.

Що ж стосується роботи Ради НСТ університету, то, крім проведення конференції, вірніше пародії на конференцію НСТ в жовтні 1954 р., вона нічого більше не робила. Члени Ради навіть не були знайомі один з одним. Ось чому серед студентів склалася думка, що якби Ради НСТ університету зовсім не існувало, ніхто б цього не помітив.

Звичайно, це думка помилкова: Ради НСТ факультетів гостро відчувають відсутність допомоги з боку університетської Ради. Взяти хоч би обмін досвідом між радами НСТ факультетів. Його немає. А життя вимагає встановлення зв'язків між факультетськими радами НСТ. Наведу приклад. Історичний факультет шефствує над школою № 93. Рада НСТ за проханням піонерів та викладачів організовує в школі радіогуртки. Зрозуміло, що історики мало компетентні в цих справах, тому велику допомогу надав би нам зв'язок з Радою НСТ фізико-математичного факультету.

При підготовці до огляду студентських робіт в останні дні завжди починається біганина та метушня. Така ж штурмівщина спостерігається і при підготовці до студентських наукових конференцій. В цьому році заплановано провести конференцію, присвячену революції 1905—1907 років. Вона має відбутися в грудні,

але ще й зараз не розпочато підготовку до цього. Знову все робитиметься, мабуть, в останні дні.

На совіті Ради НСТ лежить також питання про встановлення наукових зв'язків між університетом та іншими вузами Одеси. Такі зв'язки дали б змогу налагодити цінний обмін досвідом.

Якось прийшли на наш факультет представники Кредитно-економічного інституту, запропонували встановити зв'язок, проте цінне починання не було підтримане.

З цією ж метою приходили до нас представники Медичного інституту, але її не пощастило розбудити нашу Раду. Рада НСТ не підтримала зв'язок з Кишинівським університетом.

Ми впевнені, що Рада НСТ на віль не знає, що наш факультет за в'язав листування з Радою НСТ істориків Харківського університету. Нарешті, чому б Раді НСТ університету не наслідувати доброго прикладу Московського, Ленінградського, Київського та інших університетів, які встановили тісні зв'язки з відомими училищами закладами країн народної демократії.

Декілька слів про шефську роботу. Цими справами займаються комсомольське та профспілкове бюро факультетів. Проте, кому, як не Раді НСТ, легше організувати роботу гуртків у школах, лекції на підприємствах тощо. Адже в розпорядженні НСТ велика кількість студентів, які мають чимало хороших досвідів з різних питань вітчизняної та зарубіжної науки. З вини Ради НСТ університету занедбана і редакційно-видавнича робота. Підготовка робіт у студентський науковий збірник університету проводиться в останній хвилині, а потім часто їх доля залишається невідомою.

Вісімнадцять місяців тому, в травні 1954 року, почалася підготовка до випуску IV тому студентського збірника, але наслідків цієї роботи до цього часу не видно. Тут нам потрібно повчтися у Раді НСТ Кишинівського університету, де щороку регулярно виходять студентські збірники. З поля зору Ради НСТ випала й така важлива ділянка роботи, як наукові бюллетени. Ми чекаємо, що Рада НСТ поцікавиться цим питанням і найближчим часом організує семінар редакторів бюллетенів для обміну досвідом роботи.

Ми вважаємо, що заслуговує уваги думка про організацію у факультетських масштабах семінарів, на яких би викладачі ділилися з студентами своїм досвідом наукової роботи.

І останнє питання — питання про кадри. Треба рахуватися з тим, що для роботи в НСТ потрібні люди, які активно займаються науковою роботою. А у нас нерідко забирають таких людей.

Ця стаття, звичайно, не претендує на розгляд всіх питань роботи НСТ. Це справа масової конференції членів НСТ, але хочеться вірити, що науковій роботі студентів нарешті буде приділятися серйозна увага, Рада НСТ університету оживе і вже в кінці цього року ми відчуємо плоди її праці.

О. БАЧИНСЬКИЙ, студент IV курсу історичного факультету.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Друкуючи статтю Бачинського «Коли ж буде працювати Рада НСТ університету?», редакція закликає голів факультетських Рад НСТ, керівників наукових гуртків та всіх студентів — членів наукових гуртків — взяти участь в обговоренні піднятих питань.

УНІВЕРСИТЕТ НА БУКОВИНІ

(ДО 80-річчя ЧЕРНІВЕЦЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ)

В цьому році минає 80 років з дня заснування Чернівецького державного університету. Чернівецький університет був відкритий в 1875 р. на базі теологічної семінарії з трьома факультетами: теологічним, юридичним і філософським, з німецькою мовою викладання.

Габсбурзька монархія наглуно закрила двері університету для дітей робітників і селян.

Незважаючи на те, що на Буковині жило понад 500000 українців, в університеті довго не було жодної української кафедри. Лише за клопотанням прогресивної інтелігенції і студентства в 1898 році формально була відкрита кафедра української мови і літератури. До 1900 р. на кафедрі велись тільки практичні заняття з української мови, а про такі дисципліни, як історія Росії, України, української літератури, на віль не згадувалось. За часів австрійського панування з стін університету не вийшло жодної науково-дослідницької праці, яка б дійсно відбивала життя багатого буковинського краю, зате виходили праці, які виправдовували загарбницьку політику Австро-Угорщини.

Після загарбання Буковини в 1918 р. боярською Румунією почалася румунізація університету. В королівському декреті було сказано: «Чернівецький німецький університет з 24-X 1920 року перетворюється на румунський університет з румунською мовою викладання».

Ведучим факультетом знову став теологічний, який весь час знаходився при резиденції буковинських митрополитів і готовував кадри для гномонії і румунізації українського населення.

Кафедра української мови в 1922

році була закрита і до возз'єднання Буковини з УРСР не поновлювалася своєї роботи.

В 1939 році із студентів корінного населення Буковини закінчило університет всього 4 чоловікі.

Вчитися в університеті могли лише багаті. Кожен студент повинен був щорічно вносити за навчання 2000 лей, за користування бібліотекою 100 лей, спектаклю 200 лей, за іспити, які проводилися тричі на рік, 300 лей.

Звільнення народів Північної Буковини 22 червня 1940 року від гніту румунських бояр і возз'єднання їх з єдиною матір'ю — Радянською Україною — широко відкрило двері Чернівецького університету для всіх трудящих. 13 серпня 1940 р. Постановою Ради Народних Комісарів УРСР колишній румунський університет реорганізовано на український державний університет з українською мовою викладання. Після оголошення про набір до Чернівецького університету приймальна комісія за 20 днів роботи зареєструвала 1046 заяв. На перші курси в 1940—41 навчальному році було зараховано 420 студентів, дітей робітників і селян, які одержували стипендії і забезпечувались всім необхідним. Великі допомоги університету надали вузи Москви, Ленінграда, Києва. В перші дні навчання прибуло 30 тисяч томів радянської літератури з Київського, Харківського та Одеського університетів, бібліотека зросла до 700 тисяч книг.

Зараз в ЧДУ працює біля 150 кандидатів наук і доцентів, десять професорів, докторів наук. Контингент студентів збільшився з 458 чоловік в 1945 р. до 5000 чоловік в 1955 році.

Дещо про художню самодіяльність

Оплески не вщухають. Вони хвилями котяться по залу, супроводжуючи вигуками «біс», «браво».

Ми сидимо в переповненому залі Одеського драматичного театру ім. Жовтневої революції. Тут відбувається заключний концерт обласного огляду художньої самодіяльності. Щойно виступав добре відомий всім студентам нашого університету студент Сильвестров. Він проспівав ліричну пісню із кінофільму «Верні друзі» (музика Хреннікова), і зачарований зал вимагає повторного виконання. І ось знову баритон Сильвестрова лунає над притихлим залом. На цей раз він співає «Севастопольський вальс».

Та візьмемо програму концерту і познайомимося з її змістом. Програма складається з 36 номерів, а після ваги учасників художньої самодіяльності університету дорівнює виймені всього-на-всього двом номерам. Та ї це — виступи лише двох індивідуальних виконавців — Сильвестрова і

Безперервним сміхом глядачі супроводжували виступ акробатів-ексцентриків, аплодували акробатичні групи Одеського морехідного училища технічного флоту.

Думками переносимось в наш актовий зал, місце виступів учасників художньої самодіяльності нашо-

го університету. Пригадуємо, що колись і в нас на концертах виступали акробати-ексцентрики, включались до програм акробатичні номери. Все це вносило в зал той сміх, який допомагає відпочивати.

Ми любимо й цінуємо виступи нашого естрадного оркестру. Але не любимо його старої програми. Змінюються солісти, але програма не змінюється — все той же «Старий парк». А естрадний оркестр гідротехнічного інституту порадував нас своєю ростучою майстерністю і досить різноманітною програмою.

Дуже прикро нас вразив той факт, що хор нашого університету, який ще не так давно вважався одним з найкращих хорів міста, зараз навіть не був представлений на заключному концерті огляду.

Будемо сподіватись, що університетський колектив художньої само-

діяльності відродить свою майстерність і славу.

А. АНАТОЛЬЧЕНКО.

В КОМИТЕТИ ЛКСМУ

Недавно на засіданні комітету комсомолу обговорювалося питання про роботу комсомольського відділу газети «За наукові кадри». Виступаючи різко критикували роботу відділу і його керівника тов. Туроцького.

З вини Туроцького і комітету ЛКСМУ в минулому навчальному році був відсутній постійний штат кореспондентів на факультетах (працювали лише декілька чоловік — тт. Пустовітова, Туроцький, Васильєв, Голубова). Комсомольський відділ погано знав життя і роботу ком-

сомольської організації університету, а це призвело до поверхового висвітлення

ЛІСТІМ наших читачів

ЩО РОБИТИ ДАЛІ?

В аудиторію входить Вартанянц. — «А, пришов, нарешті. Прийті, — кидають деякі студенти і одвертаються.

— Як справи? — питаете комсорг Смульський.

— Та нічого, готуємося помаленьку, — певнено відповідає Вартан.

Справа в тому, що студент II курсу геологічного відділу геолого-географічного факультету Вартан Вартанянц ще досі не переклав екзамену з вищої математики. Кілька спроб зробити це не дали позитивних наслідків. Та це й не дивно. Вважаючи, що він вправі не відвідувати лекції, Вартан цілими днями лежить на кроваті в гуртожитку, в конспектах та підручниках навіть не заглядає, бо, мовляв, у нього запалення легенів. Лікаря він не погоджується викликати, очевидно побоюючись, що розкриється його брехня.

Комсомольське бюро факультету формально і бездушно поставилося до цієї затяжної справи, цікавлячись лише формальною її стороною. Правда, в один прекрасний день група активістів з бюро вирішила «проробити» Вартана і зробила це досить гнівно. Після цього бюро заспокоїлось, бо було певнено, що натруска подіє.

Але до Вартана дійшло лише одне:

на його сердіті, і дуже сердіті, і хочуть, щоб він склав екзамен і принес справку про хворобу.

Якщо поритися в архівних документах і відшукати справу Вартана Вартанянца, то перед очима встане вкрай неприваблива картина: по комсомольській лінії — сувора догана із занесенням в особисту справу і з останнім попередженням, по адміністративній лінії — титанічна цифра прогулів, дві незадовільні оцінки (з основ марксизму-ленінізму і вищої математики), заборгованості з якісного аналізу та геодезії.

Факультетське комсомольське бюро вимагає припинення справи Вартанянца будь-якими засобами, аж до виключення з університету, аби тільки в списку студентів геолого-географічного факультету не було таких комсомольців. Практично ж допомоги груповому бюро, яке ще зовсім не має досвіду роботи, з боку КСМ бюро факультету надано не було.

Наша група звертається до читачів газети «За наукові кадри» з проханням висловити свою думку з приводу справи Вартанянца і порадити, що робити далі. Одне лише нам ясно: далі так продовжуватись не може.

Група студентів II курсу геолого-географічного факультету.

НЕ ПО-КОМСОМОЛЬСЬКОМУ

Недавно проходили змагання з баскетболу між факультетами. З величними зусиллями пощастило зібрати на факультеті команду. Двічі ми гралі з геологами, а на 3 день члени команди, студенти II курсу М. Максимов (член курсового комсомольського бюро) і В. М'ятов не з'явилися на змагання. Нам, звичайно, зарахували програш. Але най-

більш нас обурило, коли Максимов сказав, що не з'явився на змагання, «бо не мав часу». Так може говорити лише людина, якій зовсім не дорога честь факультету.

Ганьба комсомольцям, які поводять себе не по-комсомольському.

В. ТАРАН, А. РИМІН, студенти історичного факультету.

СПОРТИВНА ХРОНІКА

Спортивний вечір

Недавно в спортивному залі університету був проведений спортивний вечір 105 і 36 середніх шкіл міста Одеси. З успіхом виступали молоді боксери, фехтувальники і гімнасти.

В цей же вечір відбулися зустрічі волейбольних і баскетбольних команд. Обидві зустрічі виграла учні 105 школи. Цікавий і цінний вечір був організований вчителями шкіл та викладачем кафедри фізвиховання університету т. Бібергалом.

В. КИПЯТКОВ.

На першість університету з шахів

Зараз в університеті проводиться шаховий турнір. В турнірі беруть участь 7 команд — по одній команді з усіх факультетів і дві команди фізико-математичного факультету. До складу кожної команди входять 5 чоловіків і 1 жінка.

Зараз попереду йде команда геолого-географічного факультету, яка провела 3 гри, за нею йде команда фізико-математичного факультету, яка провела дві гри.

Кращі результати серед чоловіків має студент фізико-математичного факультету Бендер (3 з 3), а серед жінок — студентка Ступіченко (хімічний факультет), яка теж виграла всі 3 партії.

Невдало грає команда біологів.

Змагання з баскетболу

В змаганнях беруть участь 8 чоловічих і 5 жіночих команд. Поки що першість тримає жіноча команда хімічного факультету, яка виграла 3 зустрічі у геолого-географічного, фізико-математичного і біологічного факультетів.

Серед чоловіків попереду йдуть 3 команди, що зіграли по 3 гри і не мають жодної поразки.

18 грудня, об 11 годині ранку, на стадіоні університету проводимуться змагання на зимову першість ОДУ з легкої атлетики.

24 грудня відбудеться змагання на першість університету по підняття ваги.

Підготуємося до змагань якнайкраще!

НАДІЙНО, ВИГІДНО, ЗРУЧНО

Зберігайте гроші в ощадних касах

у вигляді процентів чи виграшів. Таким чином особисті інтереси кожного вкладника поєднуються з загальнодержавними інтересами.

Вклад в ощадну касу — найзручніший і найнадійніший засіб збереження грошей.

Збереження цінностей і грошей, які вносяться трудящими в державні трудові ощадні каси, гарантується урядом СРСР.

Ощадні каси суверено зберігають таємницю вкладів. За розголошення таємниці вкладів працівники ощадних кас несуть відповідальність в судовому порядку.

Збереження населенням вільних грошових заощаджень в ощадних касах сприяє дальшому розвитку на-

**ВНОСТЬЕ ВКЛАДИ
В ОЩАДНІ КАСИ!**

свій бюджет, повніше задовільнити зростаючі культурно-побутові потреби. Трудящі вносять гроші в ощадні каси для того, щоб поступово накопичити необхідну суму грошей для придбання цінних речей тощо.

Зберігаючи свої гроші, вкладник одержує по вкладу певний прибуток

родного господарства СРСР, дальніше поліпшення матеріального благоустрою нашого народу.

Зберігайте гроші в ощадній касі при Одеському державному університеті.

З. Б. РОШКОВСЬКА, завідуюча ощадною касою № 8/0140.

ПРО СТАВЛЕННЯ ДО КЛАСИЧНОЇ СПАДШИНІ

(З ПРИВОДУ ФІЛЬМУ «ТЕРЕЗА РАКЕН»)

В кращих творах минулого класицизму бачили зразки невмірушої духовної і естетичної сили, великого ідейно-виховного значення, вчили не механічній реставрації класичної спадщини, а строгому відбору всього, що може бути критично, творчо засвоєно в порядку спадкоємності. В. І. Ленін, підкреслюючи наявність двох культур в кожній національній культурі, вказував на необхідність спиратися на кращі традиції демократичної культури минулого. В світлі цих основоположників вказівок зрозуміло, що сучасний режисер Марсель Карнє, весь колектив, знятий у фільмі, стояли перед складним завданням. Справді, механічно скопіювати відомий твір Золя — це значить перенести на екран і його натуралістичні тенденції, так рельєфно відбиті в романі. Автори сценарія і постановщики вибрали інший шлях, який стає зрозумілим після перегляду фільму.

Перед нами ліонська сім'я крамарки Ракен. Нескінчені хвороби сина Каміля, що хвилюють мадам Ракен, гроші, які для Каміля є метою його бажань, гра в кості по четвергах — ось найбільш «яскраві» віхи життя сімейства Ракен. А поруч гине молода дружина Каміля — Тереза. На її шляху випадково зустрічається простий робітник Лоран. Кохання, жагує і пристрасне, несподівано спалахує і захоплює їх обох. Але на перешкоді до щастя Терези і Лорана стоїть сім'я Ракен, все буржуазне суспільство з його святиницькою мораллю, владою грошей. Лоран вбиває Каміля. Несподівано з'являється єдиний свідок вбивства — Моряк, людина, з якої безрезультаття, безперспективність зробили негідника. Моряк шантажує Терезу і Лорана, вимагає грошей. Його вимо-

гу задоволено. Але немає бажаного спокою для люблячих сердць. Моряк трагічно гине, а водночас маленька служниця готелю Жоржетта в точно призначений час кидає в поштову скриньку листа, в якому Моряк повідомляє судовим органам про зроблений злочин.

Автори фільму немов би обривали кіноповість, не доводять її до кінця. Марсель Карнє добре знає ряйсого глядача, вірить в активність його думки... Ми розуміємо, що Терезу і Лорана чекає тюрма...

В фільмі, на відміну від літературного твору, немає нальоту біологізму і натуралізму. Недолік методу Золя полягає, зокрема, в тому, що він стояв на позиціях протокольного консервізму фактів, утримання від їх коментування й оцінки, в тому, що він зводив нанівець роль творчої фантазії, домислу художника, відшукав в своїх героях «фаталізм плоті», «темний інстинкт» (саме так характеризує Золя кохання Терези і Лорана). У Золя герой роману — злочинаці, що заздалегідь обдумують злодіяння, автор говорить про них, як про «людей-звірів», що «віддані під владу інерції і крові, захоплені роком плотських побуджень і що втратили свободу волі в кожному своєму вчинку». Золя прагне, за його власним виразом, знайти у своїх героях «тваринницьке начало».

Але не такі герої Золя на екрані. Еони не злочинці, а, насамперед, жертви соціальних умов. Не «фаталізм» чи темний інстинкт плоті керує

Терезою Ракен. У виконанні Симони Сен'ори Тереза вистраждала своє право на кохання, її почуття до Лорана світле і чисте. За зовнішнім спокієм, кам'яною байдужістю Терези (саме такою вона постає перед нами в перших кадрах фільму) відчувається велика складна внутрішня робота. Відчувається, що її давить страшний тягар. Саме тому вона обирає кохання до Лорана, замість животіння у мішанському середовищі. У виконанні талановитої кіноакториси Симони Сен'ори Тереза не легковажна у своєму почутті. Вона не хоче щастя ціною чужої крові (хоч би її жалюгідного Каміля), але, відважившись на серйозний крок у свою житті, вона усвідомлено йде до кінця за любимою людиною. Лорана у виконанні Рафа Валлоне ніяк не можна назвати людиною, «позбавленою волі». Лоран-Валлоне — сильний, мужній, рішучий, він енергійно бореться за своє право на щастя. Кохання його до Терези глибоке, благородне і людяне, хоч з точки зору буржуазних святинників Лоран руйнує сім'ю. Любов Терези і Лорана сприймається нами, як виклик «темному царству» всіх цих «ракен» і «камілів», лицемірному експлуататорському суспільству.

У Золя не було образу Моряка, що займає у фільмі досить помітне місце. Він теж, як і Тереза з Лораном, — жертва. Аktor, що виконує складну роль Моряка, дає нам відчути те інше, людяне в його натури,

яке не може виявитися в умовах вовчих законів капіталізму.

Дуже добре показана у фільмі моральна «нікчемність» Каміля, що вперто чіпляється за життя. І хоча у фільмі вбивство Каміля — трагічна випадковість, його загибель неминуча, як неминуча і смерть суспільства, плоті від плоті якого є Каміль.

Автори фільму загострили ідейну суть роману Золя, звільнivши його від натуралістичних тенденцій, глибше підкреслили його викривальну суть.

В класичній спадщині марксистсько-ленінська наука вчить бачити, перш за все, те, що найбільш співзвучно з сучасністю і належить майбутньому, а не минулому. Минуле Золя — це його біологічні і натуралістичні тенденції. Майбутнє — засідання національної ради, які відбудуться в першій половині 1956 року. Майбутнє — це відкриття нової епохи в людяні, з позиції якої він писав своє «Я обвинувачую». І тому невипадково асоціація японських кінокритиків присудила першу премію фільму «Тереза Ракен», який відроджує кращі, прогресивні традиції великого письменництва.

В. ХУДОЛЕЄВ, аспірант філологічного факультету.

Редактор І. М. ДУЗЬ.